

Kitâbiyât

Öz

Dergimizin bu sayısında tanıtımı yapılan kitap, Hüseyin Çınar ve Miyase Koyuncu Kaya tarafından hazırlanıp Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 2015 yılında yayınlanmış olan *Vakıflar Kaynakçası* adlı bibliyografik eserdir. Söz konusu kitabın tanıtım yazısı Ahmet Kılıç tarafından kaleme alınmıştır.

Abstract

In this issue Ahmet Kılıç presents Vakıflar Kaynakçası (Bibliography of Waqfs) prepared by Hüseyin Çınar and Miyase Koyuncu Kaya and published in 2015 by Directorate General of Foundations.

* Vakıflar Genel Müdürlüğü, Kütüphaneci;

Vakıflar Kaynakçası

Ahmet Kılıç*

Çınar, Hüseyin - Koyuncu Kaya, Miyase (2015). Vakıflar Kaynakçası, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, XII+428 s.

Kadim medeniyetlerin en önemli temel taşlarından olan vakıf ya da benzeri yardımlaşma kurumları üzerine dünyanın farklı, coğrafyalarında ve devletlerinde çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Hiç kuşkusuz daha önce yapılmış araştırmalar ve sonrasında ortaya çıkan ürünler, yapılacak yeni araştırmalara ve çalışmalara ışık tutar, yol gösterir, katkı sağlar. Köklü bir geçmişe ve uygulama alanına sahip olan vakıflar konusunda, gerek ülkemizde gerekse dünyanın farklı coğrafyalarında şu ana kadar çok sayıda eser ve makale yayınlanmış, tezler hazırlanmıştır. Ancak ülkemizde, vakıflar konusunda, bazı dergilerde yayınlanan birkaç derli toplu bibliyografya dışında, geneli kapsayan ve yurtdışında yapılan çalışmaları da konu alan bir bibliyografik eser bulunmamaktadır.

Son yıllarda katıldıkları çeşitli akademik ve idari toplantılarda sıkça dile getirilen vakıflarla ilgili bir kaynakçanın olmaması fikrinden hareketle Hüseyin Çınar ve Miyase Koyuncu Kaya tarafından hazırlanan, vakıf alanında araştırma yapacak olanları ve konuya ilgi duyanları, bu zamana kadar dünyanın farklı coğrafyalarında vakıflarla ilgili yapılmış çalışmalardan haberdar etmek ve yeni çalışmalara ufuk açmak amacıyla taşıyan Vakıflar Kaynakçası adlı bibliyografik çalışma Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 2015 yılının sonlarında kitap olarak yayınlanmıştır. Vakıflar Kaynak-

çası kitabı iki ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde vakfın tanımı, vakıf çeşitleri, belge türleri, arşiv kaynakları ve ülkemizde vakıf kayıtlarına ulaşılabilecek arşivler hakkında genel bilgiler verilmiştir. Hiç şüphesiz bu bilgiler, vakıflar konusu ile ilgilenmeye başlayan yeni araştırmacılara yol gösterici niteliktedir.

Çalışmanın ikinci bölümünü, konularına göre tasnif edilmiş vakıf çalışmaları, kısa bir değerlendirmenin ardından yazarlarının soyadlarına göre bir araya getirilmiştir. Eylül 2015 tarihi, kaynakça kapsamına alınan eserlerin son basım tarihidir. Sonrasında yayınlanan konu ile ilgili makaleleri ve eserleri, çalışmanın ileriki basımlarında görebilmeyi ümit ediyoruz. Hiç şüphesiz bu çalışmada, eksikliklerin ya da gözden kaçanların olmadığını söylemek mümkün değil. Ancak çalışmanın bu haliyle birçok araştırmacıya yol göstereceği muhakkaktır.

Vakıflar Kaynakçası'nda vakıflarla ilgili 6169 makale, kitap ve teze yer verilmiştir. Elbette ki vakıflar alanında yapılan çalışmaları bunlarla sınırlı olmayıp şehir tarihi çalışmaları içerisinde vakıflarla ilgili bölümler olmakla birlikte, bu tür çalışmalar, doğrudan vakıf başlığı taşımadığı için kaynakçanın dışında tutulmuştur. Vakıflar üzerine araştırma yapacakların, araştırma yapılan şehir, kasaba ve köy ile ilgili yerel tarih çalışmalarına da göz atmaları faydalarına olacaktır.

Vakıflar Kaynakçası içinde yer alan makalelerin ve kitapların konularına göre dağılımı

Vakıf Hukuku	528
Vakfiyeler ve Diğer Vakıf Belgeleri	202
Cemaat Vakıfları	30
Aile Vakıfları	41
Para Vakıfları	140
Vakıf ve Kadın	62
Vakıf, Hayırseverlik ve Sosyal Hayat	345
Vakıf ve İktisat	240
Vakıf ve Devlet	66
Vakıf İdaresi	34
Vakıfların Tarihi ve Gelişimi	140
Karşılaştırmalı Vakıf Çalışmaları	48
Vakıf ve Şehir	106
Vakıf ve Su	50
Vakıf, Kitap ve Kültür	119
Vakıf ve Eğitim	124
Vakıf ve Sağlık	141
Vakıf Çalışmaları (Arşivler, Ansiklopedi Maddeleri ve Dergiler)	242
Vakıf Binaların Restorasyonu, Onarımı ve Korunması	205
Vakıf, Müze ve Sanat	64
Vakıf Konulu Kongre ve Sergiler	82
Şehirler Bağlamında Türkiye’de Vakıflar (Genel)	28
Türkiye’deki Şehirler	873
Ülkeler ve Bölgeler Bağlamında Vakıflar (Türkiye Dışında)	1863
Lisans ve Yüksek Lisans Tezleri (Türkiye)	245
Doktora Tezleri (Türkiye ve Yurtdışı)	149
Doçentlik Tezleri	2

Tabloda da görüldüğü üzere vakıflar en fazla hukuk çalışmalarına konu olmuştur. Bunu vakıfların yardımlaşma yönünü ve sosyal hayattaki yerini konu alan çalışmalar takip etmiştir. Türkiye’de yapılan vakıf çalışmalarında şehirler baz alınarak bir tasnif yapıldığında fazla vakıflar üzerine çalışma yapılan şehirler: İstanbul 108, Konya 83, Kayseri 54, Bursa 49, Gaziantep 40, Sivas 36, İzmir 36, Ankara 33, Edirne 31 vd.

En fazla vakıflar üzerine çalışma yapılan ülkeler: Mısır 172, Suriye 168, Filistin – İsrail 115, İran 98, Hindistan 83, Bosna – Hersek 69, Orta Asya

55, Kuzey Amerika 51, Kıbrıs 47, Balkanlar – Genel 44, Cezayir 44, Bulgaristan 39, Malezya 38, Endonezya 36, Güney ve Güneydoğu Asya 35, İtalya 31, Lübnan 28, Fas 24, Almanya 23, Kuveyt 22, Pakistan 22, Afrika – Genel 20, İspanya 20, İngiltere – İrlanda – İskoçya 19, Irak 18 vd.

Yüksek lisans tezleri ağırlıklı olarak Türkiye’de, doktora tezleri de gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında yapılan çalışmaları içermektedir. Bunlar gibi birçok istatistiki bilgiye ulaşma imkânı vermekte olan bu çalışmanın yeni çalışmalara kaynaklık etmesini umarız.